

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) Spółka akcyjna we W. wniósł pozew przeciwko pozwanemu V. X. P., o zapłatę kwoty 20 140,81 zł, z tytułu umowy pożyczki.

Pozwany nie kwestionował powództwa, wskazując na dokonywane spłaty zadłużenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 sierpnia 2014r. pozwany V. X. P., działający jako konsument, zawarła z powodem (...) Bank (...) Spółka akcyjna we W. umowę pożyczki w kwocie 33 843,75 zł, z czego do dyspozycji pozwanego pozostawiono 20.000 zł.

W § 1 ust. 15 postanowiono, że brak wymaganej spłaty raty lub jej części w terminie określonym na umowie spowoduje naliczenie odsetek od kapitału przeterminowanego. Nadto ustalono, że stopa tych odsetek jest zmienna i wynosi czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP obowiązującego na dzień powstania zadłużenia.

Bezsporne, a nadto dowód:

- umowa pożyczki, k. 21-23.

Zgodnie z tabelą opłat i prowizji telefoniczne upomnienie klienta w związku z nieterminową spłatą wiązało się z naliczeniem opłaty 15 zł. Korespondencja kierowana do klienta związana z nieterminową spłatą wiązała się z opłatą 15 zł lub 20 zł, opłata za wyjazd interwencyjny wynosiła 100 zł.

Powód obciążył pozwanego opłatami w łącznej wysokości 615 zł, na którą składało się 32 opłaty z tytułu windykacji telefonicznej, 2 opłaty za listy windykacyjne i 1 opłata za wizytę windykacyjną.

Bezsporne, a nadto dowód:

- tabela opłat i prowizji, k. 24.

Z uwagi na nieterminową spłatę rat pożyczki, powód pismem z dnia 11.02.2018r. wypowiedział z umowę pożyczki i wezwać pozwanego do zapłaty kwoty 19 778,46 zł, w tym 18414,75 zł w terminie 30 dni.

Bezsporne, a nadto dowód:

- wypowiedzenie, k. 32-33.

W dniu 11.05.2018r. powód sporządził wyciąg z ksiąg banku gdzie wskazał, że zadłużenie pozwanego z tytułu ww. umowy wyniosło 20140,81 zł.

Bezsporne, a nadto dowód:

- wyciąg z ksiąg banku – k. 19.

Po sporządzeniu wyciągu z ksiąg banku, pozwany dokonywał kolejny wpłat na poczet zobowiązania, jak również nastąpił zwrot niewykorzystanej składki na ubezpieczenie pożyczki w kwocie 4745,71 zł. Łącznie po dniu wystawienia wyciągu z ksiąg banku, na poczet zobowiązania pozwanego wpłynęła kwota 14333,92 zł.

Bezsporne.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w części.

Powództwo oparto o treść wiążącej strony umowy o pożyczkę gotówkową, która miała swoją podstawę prawną w art. 3 ustawy z dnia 12.05.2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2018.993 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 78a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

Stan faktyczny sprawy nie był sporny, gdyż pozwany, obecny osobiście na rozprawie, nie kwestionował swojego zobowiązania, wskazując, że cały czas dokonuje częściowych spłat.

Na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, jak również na podstawie niekwestionowanych oświadczeń pozwanego, ustalono, że sprawa nie miała charakteru gospodarczego. Pozwany nie był przedsiębiorcą, a w chwili zawierania umowy pożyczki występował w charakterze konsumenta.

Mając na uwadze, stanowisko pozwanego, Sąd uznał za zasadne roszczenie do co należności głównej, jak i należnych z tego tytułu wynikających z umowy odsetek.

Z uwag na cofnięcie powództwa wraz ze zrzeczeniem się roszczenia – najpierw co do kwoty 12333,92 zł, a następnie co do kolejnych 2000 zł - w tym zakresie postępowanie umorzono.

Uwzględniając zaś konsumencki charakter umowy sąd był zobligowany do zbadania z urzędu treści umowy i żądania pozwu, pod względem ich abuzywności. W wyniku tak podjętej analizy, doszedł do przekonania, że w zakresie roszczenia o opłaty, postanowienie umowne stanowiły niedozwolone klauzule umowne, o których mowa w art. 385³ kc.

Na tle tego przepisu zapadały liczne orzeczenia wpisywane następnie do rejestru niedozwolonych klauzul umownych. Na mocy wyroku z dnia 31 lipca 2012 r., XVII Amc 5174/11, Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że: "Wysłanie upomnienia z tytułu nieterminowej spłaty do Kredytobiorców i innych osób będących dłużnikami Banku z tytułu zabezpieczenia: 5,00 zł".

Podobnie stwierdzono w wyroku z dnia 4 lipca 2012 r., XVII Amc 5206/11 – „Wysyłanie wezwań (monitów) do zapłaty oraz upomnień z tytułu niedopuszczalnego debetu w rachunku oszczędnościowo rozliczeniowym, po upływie terminu spłaty zadłużenia (za każdy wysłany monit) -10 zł".

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów również w wyroku z dnia 15 lutego 2013 r., XVII Amc 1617/12 uznał za niedozwolone i zakazał wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści: "Bezpośrednia wizyta w miejscu zamieszkania lub miejscu pracy klienta, stosowana w przypadkach nieterminowej spłaty raty kredytu/pożyczki (dla zadłużenia utrzymującego się powyżej 30 dni) - 50,00 zł".

Za klauzulę abuzywną Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w wyroku z dnia 20 lutego 2009 r. XVII Amc 96/08, uznał zapis: „(...) zawiadomienie posiadacza rachunku, kredytobiorcy, poręczycieli o wypowiedzeniu umowy (...)

- wysłane listem zwykłym 15 zł,

- wysłane listem poleconym 20 zł".

Co więcej Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów również w wyroku z dnia 6 sierpnia 2009 r., XVII Amc 624/09 dotyczącym poprzednika prawnego powoda, uznał za niedozwolone i zakazał (...) Bank S.A. we W. wykorzystywania w obrocie z konsumentami następujących postanowień wzorców umownych:

1. "W przypadku niewykonania zobowiązań wynikających z niniejszej umowy Kredytobiorca poniesie koszty związane z monitorowaniem Kredytobiorcy:

1) telefoniczne upomnienie Kredytobiorcy związane z nieterminową spłatą kredytu - 13 PLN;

2) korespondencja kierowana do Kredytobiorcy związana z nieterminową spłatą kredytu (zawiadomienie, upomnienie, prośba o dopłatę, wystawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego), za każde pismo. Oplata za korespondencję kierowaną do poręczycieli Bank obciąża dodatkowo Kredytobiorców według tych samych stawek - 15 PLN;

3) wyjazd interwencyjny do Kredytobiorcy - 50 PLN".

Tymczasem w niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenie m.in. opłat tytułem „windykacji tel z telecentrum” – 15 zł, „windykacja interwencja/wizyta” w wysokości 100zł oraz za listy przedegzekucyjne 20 zł i 15 zł.

Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów dzięki takim zapisom w umowie, powód „może wielokrotnie, w krótkich odstępach czasu podejmować czynności windykacyjne i w związku z tym pobierać opłaty związane z dochodzeniem zaległych rat, co w szczególności, gdy opłaty te nie odzwierciedlają nakładów rzeczywiście poniesionych przez powoda, w sposób rażący narusza interesy ekonomiczne konsumenta i może przynosi powodowi nieuzasadnione korzyści.”

Sąd podziela powyższy pogląd uznając nadto, że wysokości opłat związanych z szeroko pojętą windykacją w żaden sposób nie odzwierciedlała rzeczywiście poniesionych przez powoda w tym zakresie kosztów. Powód nie tylko nie uzasadnił tych wysokości, lecz również zasady doświadczenia życiowego wskazują wprost, że przygotowanie pisma i wysłanie go pocztą to koszt około 6 zł, a nie jak zapisano w tabeli opłat 15 zł.

W tym względzie wielokrotnie wypowiadał się również Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, 21 maja 2012, sygnatura XVII AmC 5533/11, stwierdził m.in., że: "Jednocześnie w żadnym miejscu wzorca umownego nie przedstawia kalkulacji, z której by wynikało, że w rzeczywistości koszt wysłania wezwania do zapłaty za każdym razem wynosi 20,00 zł. W ocenie Sądu powód jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą ustalając wysokość opłat za świadczone usługi powinien uwzględnić wszelkie koszty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, w tym koszty związane z windykacją należności. Skoro zakwestionowany zapis nie zawiera sposobu ustalenia wysokości opłaty na poziomie 20,00 zł, oznacza to brak ekwiwalentności świadczeń i skutkować może bezpodstawnym wzbogaceniem się pozwanego. Wskutek takiego zapisu pozwany czerpie bowiem nieuzasadnione korzyści majątkowe kosztem kontrahentów, czyli konsumentów. Takie postępowanie w sposób rażący narusza interesy konsumentów i dobre obyczaje. Przedsiębiorca powinien bowiem działać na rynku w sposób rzetelny i tego oczekują od niego konsumenci."

Co więcej powód nie wykazał nawet, aby istotnie dokonywał owych czynności związanych z naliczaniem wskazanych opłat. Materiał dowodowy w żaden sposób nie wskazuje na wykonywanie licznych połączeń telefonicznych, czy też wysyłanie korespondencji listownej. Podobnie w żaden sposób powód nie wykazał, a nawet nie uprawdopodobnił, aby istotnie doszło do „wizyty interwencyjnej”.

Tym samym naliczane ww. opłat należało ocenić jako działanie nielojalne i naruszające dobre obyczaje handlowe. Podobny pogląd wyraził również Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, uznając jako naruszające zasady lojalnego kontraktowania, równorzędnego traktowania konsumenta oraz niewykorzystywania uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty przy zawieraniu umowy, co należy zakwalifikować jako sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Zgodnie z art. 3851 § 1 kc postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. § 2 ww. przepisu stanowi, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Z kolei § 3 stanowi, że nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca

umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Zgodnie z przepisem art. 385 2kc oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

O odsetkach orzeczono na podstawie był art. 481 §1 kc w zw. z art. 359 kpc, uwzględniając umówione odsetki, które jednak nie mogą przekroczyć wysokości odsetek maksymalnych.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 kpc mając na uwadze, że powód uległ jedynie co do niewielkiej części swojego żądania (ok. 3%), całością kosztów obciążono pozwanego, jak o stronę przegrywającą proces.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)